

ပြည်သူများအတွက် ကပ်ဆိုက်မှုကျရောက်ပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် အချက်အလက်များ

သဘာဝဘေးအွန်ရာယ်ကျရောက်ပြီးနောက် ဒဏ်ရာအရေးပေါ်ကုသမှု

ဟာရီကိန်းမှန်တိုင်း တိုက်နေတုန်းနဲ့တိုက်ပြီးချိန်မှာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရဖို့အလားအလာများပါတယ်။ အရေးပေါ်လူနာကုသမှု ချုတ်ချင်းလုပ်ရင် သေးငယ်တဲ့ဒဏ်ရာတွေကို ကျက်စေရာမှာနဲ့ ရောဂါးပိုးမဝင်အောင် ကာကွယ်ရာမှာ အထောက်အကျဖြစ်ပါတယ်။ ဟနေတဲ့ ဒဏ်ရာတွေ ရှိသူတွေမှာ မေးနှင့်ရောဂါ်ဖြစ်ဖို့ ကျန်းမာရေးအန္တာရှယ်ရှိပါတယ်။

အောက်ပါ အချက်တွေ ရှိရင် ကျန်းမာရေးကုသမှု ချက်ချင်းခံယူပါ။

- ဒဏ်ရာမှာ ပြင်ပကအရာတစ်ခုခု ဝင်နေတယ်ဆိုရင်
- (ခွေးကိုက်တာလို ဒါမှုမဟုတ် ဉာဏ်ပေတဲ့အရာတစ်ခုခုနဲ့ ထိုးမိပြီးပေါက်သွားတာလိုမျိုး) ဒဏ်ရာမှာ ပိုးဝင်ဖို့အလားအလာ အထူးရှိနေတယ်ဆိုရင်၏
- အနာဟောင်းက (ပို့နာကျင်ကိုက်ခဲတာ၊ ရောင်ရမ်းတာ၊ နီတာ၊ အရည်ထွက်နေတာ၊ ဒါမှုမဟုတ် အဖျားတက်တာတို့တို့) ပိုးဝင်ဖို့လကွားကြားပြနေရင်၏

သေးငယ်သည့်ဒဏ်ရာများကို ကုသပုံ

- တတ်နိုင်ရင် လက်ကို ဆပ်ပြာ၊ ရေသန့်တို့နဲ့ ကောင်းကောင်းဆေးပါ။
- အနာကို ကုနေတုန်း လက်နဲ့မကိုင်ပါနဲ့ (တတ်နိုင်ရင် တခါသုံး ရော်ဘာလက်အိတ်တွေ သုံးပါ။)
- ထိခိုက်အနာတရဖြစ်နေတဲ့အစိတ်အပိုင်းကနေ လက်ဝတ်ရာနာတွေနဲ့ အဝတ်အစားတွေ ချုတ်လိုက်ပါ။
- သွေးသွန်တာထိန်းဖို့ သွေးထွက်နေတဲ့ ဒဏ်ရာကို တိုက်ရှိကိုဖြစ်အားပေးပါ။
- သွေးတိတ်သွားရင် အနာကိုဆေးပါ။
  - ဒဏ်ရာမှာ အညှစ်ကြေးတွေနဲ့ ပြင်ပကအရာတွေ ရှိ မရှိ စစ်ဆေးပါ။
  - ရေသန့်ပူးထဲကရေး ဒါမှုမဟုတ် ပိုက်ကရေသန့်နဲ့ ဒဏ်ရာကို ညှင်ညှင်သာသာ ဆေးပါ (ရနိုင်ရင် ဆားရည်က ပိုကောင်းပါတယ်)။
  - ဒဏ်ရာအနားတိုက်ကို ဆပ်ပြာ၊ ရေသန့်တို့နဲ့ ညှင်ညှင်သာသာ ဆေးပါ။
  - ခြောက်အောင်လို့ ဖွွ့ဖွဲ့လေး တို့ပြီး သုတိပြီး ပလာစတာ ဒါမှုမဟုတ် သန်ရှင်းခြောက်သွေတဲ့ အဝတ်စနဲ့ ဖုံးထားပါ။
- မဆေးရသေးတဲ့ ဒဏ်ရာတွေ၊ ကိုက်ရာတွေနဲ့ ပေါက်သွားတဲ့နေရာတွေကို ဟထားပါ။ မှန်မှန်ကန်ကန်ဆေးမထားတဲ့ ဒဏ်ရာတွေမှာ ဘက်တီးရီးယားတွေ ဝင်နိုင်ပြီး ရောဂါးဝင်နိုင်ပါတယ်။
- တတ်နိုင်သမျှ နာကျင်မှုသက်သာစေတဲ့ဆေးတွေ ပေးပါ။

သဘာဝဘေးအဆွဲရာယ်ကျရောက်ပြီးနောက် ဒက်ရာအရေးပေါ်ကုသမှု

ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အခြားအချက်များ

- စီးဆင်းမနေတဲ့ရေး ပင်လယ်ထဲကသကိုရှိတွေ့ ပင်လယ်ရေတို့နဲ့ ထိတွေ့ထားတဲ့ ဒက်ရာတွေမှာ ရောက်ပိုး အမျိုးမျိုးဝင်ဖို့ မျှော်လင့်ထားပါ။
- မြေကြီး သဲတို့နဲ့ ထိတွေ့ထားတဲ့ ဒက်ရာတွေက ရောက်ပိုးဝင်နိုင်ပါတယ်။
- ပေါက်သွားတဲ့ ဒက်ရာတွေမှာ အဝတ်အစားအစအနတွေ့နဲ့ အညွစ်အစကြားတွေ ဝင်ပြီး ရောက်ပိုးဝင်နိုင်ပါတယ်။
- ကြေားတဲ့ ဒက်ရာတွေက လိုးမို့ ရှမ်းရာကရတဲ့ ဒက်ရာတွေထက် ပို့ပို့ဝင်နိုင်ပါတယ်။
- မေးခိုင်ရောက် ကာကွယ်ဖို့အဆင့်တွေ လိုက်နာပါ။

သင့်မှာ ဒက်ရာတွေရှိနေရင် ဖော်ခိုင်ရောက်ကာကွယ်ဆေးအတွက် စစ်ဆေးမှု ခံယူရပါမယ်။ ဒက်ရာပေါက်သွားရင် ဒါမှုမဟုတ် ဒက်ရာမှာ ကျမ်းကြိုး၊ မြေကြိုး တံတွေးတို့နဲ့ ပေသွားရင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ကို မိမိရဲ့ ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းတွေအပေါ်မူတော်ညီပြီး နောက်ထပ် မေးခိုင်ရောက်ကာကွယ်ဆေး ထိုးပို့ လို့မေလို့ဆုံးဖြတ်နိုင်းပါ။

တိုးကားချက်

(ခရီးမား ရေး၊ အာရုံ ရက်ပ် အမဲတိနှင့် အမေရိကန် အရေးပေါ်ဆရာဝန်များကောလိပ် (၂၀၀၀) အရေးပေါ်ကုသမှု လက်စွဲ။ အခြေအနေမရွေး အသက်အချက်မရွေး အရေးပေါ်လူနာများကုသရေး လမ်းညွှန်အပြည့်အစုံ၊ (၃ ကြိမ်မြောက် တည်းဖြတ်မှု) နယူးယောက်။ ဒေါလင်း ကင်ဒါစလီ လီမိတက်) Krohmer, J.R., Rapp M.T. & American College of Emergency Physicians. (2001). First aid manual: A comprehensive guide to treating emergency victims of all ages in any situation. (3 rd ed.) New York : Dorling Kindersley Limited.

(တင်တိနယ်လို့ ရေးအေး ကိုလင် ရှိခိုး စတက်စင်းစကိုး ရေး အကိုစွဲ အမေရိကန် အရေးပေါ်ဆရာဝန်များကောလိပ် (၂၀၀၄) အရေးပေါ်ကုသမှု။ ။ လမ်းညွှန်အပြည့်အစုံ၊ (၆ ကြိမ်မြောက်တည်းဖြတ်မှု) နယူးယောက်။ မက်ဂရေး တီးလို့ Tintinalli, J.E., Kelen, G.D., Stapczynski, J.S., & American College of Emergency Physicians. (2004). Emergency medicine: A comprehensive guide. (6th ed.) New York : McGraw-Hill.